

کتابخانه‌های - موسس و توسعه فرهنگ کتابخوانی

زینا عبدالملکی

حامد عبدالملکی

۱۳۹۷

سرشناسه	:	عبدالملکی، حامد، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	کتابخانه‌های عمومی و توسعه فرهنگ کتابخوانی / حامد عبدالملکی، زیبا عبدالملکی.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات صالحیان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۶ ص.
شابک	:	978-622-214-125-7
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبیا
موضوع	:	کتابخانه‌های عمومی
موضوع	:	Public libraries
موضوع	:	کتابخانه‌های عمومی — برنامه‌ریزی
موضوع	:	Public libraries — Planning
موضوع	:	کتابخانه‌های عمومی — ایران — برنامه‌ریزی
موضوع	:	Public libraries — Planning — Iran
موضوع	:	فرهنگ و تکنولوژی
موضوع	:	Culture and technology
شناسه افزوده	:	عبدالملکی، زیبا، ۱۳۶۱-
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ ع ۲۶۸/۱۹
رده بندی دیویی	:	۰۲۷/۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۷۳۸۰

کتابخانه‌های عمومی و توسعه فرهنگ کتابخوانی

مولفان: حامد عبدالملکی، زیبا عبدالملکی

ناشر: صالحیان

صفحه‌آرا: سمیه خوانین مقدم

سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۷- اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۱۲۵-۷

بها: ۱۵۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۹۱۲۰۶۱۷۲۸۳ - ۰۲۱۶۶۴۹۱۰۵۶

سایت: www.chapketab.com

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱۱

مقدمه ۱۳

۱/۱ کتاب و مطالعه

فرهنگ ۲۱

توسعه فرهنگی و فرهنگ مطالعه ۲۵

خواندن ۲۶

مطالعه ۲۹

تفاوت خواندن و مطالعه ۳۱

عادات‌های خواندن ۳۳

اهداف مطالعه و خواندن ۳۴

۳۵	مؤلفه‌های عادت‌های خواندن
۳۸	سطوح خواندن
۳۹	الگوهای خواندن
۴۴	عادت‌های مطالعاتی
۴۵	روش‌های خواندن

۱۲/ توسعه فرهنگ مطالعه و کتابخوانی

۵۳	کتاب
۵۳	تعریف
۵۵	سیر تاریخی
۵۸	ضرورت و اهمیت کتاب‌خوانی
۶۱	نکته‌هایی باب توسعه و ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی
۶۱	۱. کتاب و نیازمندی‌های به‌روز مخاطبان
۶۲	۲. زبان کتاب (برقراری ارتباط)
۶۳	۳. صورت و ظاهر کتاب
۶۴	۴. توزیع و فروش کتاب
۶۴	راهکارهای ترویج فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی

۱. نقش خانواده ۶۵
۲. نقش مدارس و نظام آموزشی ۶۶
۳. نقش دولت و رسانه‌های گروهی ۶۸
۴. نقش رسانه در میزان مطالعه در جامعه ۶۹
۵. نقش ناشران و کتاب‌فروشی‌ها ۶۹
۶. نقش کتابداران در کتابخانه‌های عمومی ۷۰
- تعریف کتابخانه عمومی ۷۰
- نقش کتابخانه‌های عمومی تشویق به مطالعه برای اقشار مختلف جامعه ۷۴
- تأثیر کتابخانه‌های عمومی بر جذب مخاطب ۷۹
- نقش کتابداران در ترویج فرهنگ کتابخوانی ۹۱
- مشکلات کتابخانه‌های عمومی در ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی ۹۳
- راهکارهای ارتقاء فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی کودکان، نوجوانان و کتابخانه‌ها ۹۴

۱۳/ سخن پایانی

- سخن پایانی ۹۷
- چند پیشنهاد مهم ۹۹
- منابع و مآخذ ۱۰۰

پیشگفتار

کتاب به عنوان یک محصول فرهنگی، نقش بسزایی در ارتقای سطح فرهنگ و دانش هر جامعه‌ای دارد. در هر جامعه‌ای که در آن شمار افراد مأنوس با کتاب بیشتر است، سطح آگاهی در زمینه‌های گوناگون اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و ... نیز وسیع‌تر است. نزد افراد جامعه افزایش می‌یابد که این مسئله زمینه‌ساز ایجاد شرایط مناسب برای پیشرفت و بهبود همه‌جانبه وضعیت اجتماع را فراهم می‌آورد. از سویی چنانچه در جامعه امروز ایران بی‌توجهی به امر کتاب‌خوانی، سبب کاهش سطح سواد و آگاهی حتی در حوزه دانشگاهی شده است. به‌گونه‌ای که به‌تازگی افراد حاضر در جامعه از آگاهی لازم جهت رویارویی مدیرانه با مسائل و مسرر فعال در اجتماع برخوردار نیستند؛ که این امر در ادامه ریشه بسیاری از نابسامانی‌ها و زمینه‌ساز بی‌هویتی اجتماعی خواهد شد. بدیهی است در چنین جامعه‌ای نمی‌تواند امید پیشرفت در زمینه‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی و ... را داشت. (جهاندار لاشکی، ۱۳۹۰، ص. ۲). با وجود تلاش‌های گسترده در زمینه ارتقای سطح سواد خواندن و نوشتن در میان اقشار پایین جامعه و نیز افزایش گستره و سطح تحصیلات در سطوح بالاتر، نرخ مطالعه غیردرسی وضعیت مطلوبی ندارد. بررسی میزان سرانه مطالعه سال ۱۳۹۰ مشخص کرد سرانه مطالعه آزاد هر ایرانی ۱۳/۹ دقیقه در روز است (محبوب، ۱۳۹۰).

بنابراین ضرورت ترغیب افراد به مطالعه و کتابخوانی امری اجتناب‌ناپذیر است و با عواملی نظیر تنوع نیازهای فردی و اجتماعی، تراکم و تنوع محتوای دروس در شاخه‌ها و رشته‌های مختلف تحصیلی، توسعه روزافزون دانش و اطلاعات، ایجاد زمینه‌های مناسب برای اوقات فراغت، به منظور جلوگیری از بی‌کاری که عامل مهمی در شکل‌گیری ناهنجاری‌های اجتماعی ارتباط دارد، تغییر نقش سازمان‌های ذی‌ربط، به عنوان نهادها فرهنگی از جمله نهاد کتابخانه‌های عمومی ارتباط محسوسی دارد (پهلوان، ۱۳۸)

حامد عبدالملکی

زیبا عبدالملکی

زمستان ۱۳۹۷